

lært fra de nærorientalske lande . . . «, som fremsættes umiddelbart før de af anmelderen citerede spørgsmål på s. 45; disse rejses således klart på den i mit indlæg anførte baggrund og bør ikke ved et tilfældigt opslag løsrives fra deres sammenhæng. De følgende siders diskussion er i overensstemmelse med aktuel græsk faglitteratur om en for nærorientalsk arkæologi af indlysende grunde ukendt problematik; med kendskab til stabiliteten i Grækenlands nærorientalske kulturforbindelser vil man finde projiceringen af specielle kontakter i keramisk tidlig neolithicum tilbage til præ-keramisk naturlig.

Ønsket om en mere detaljeret og problematisk behandling af spørgsmålet om agerbrugets oprindelse på det græske fastland forklarer ikke anmeldelsens fuldstændige udeladelse af min konklusion for dette problems vedkommende på s. 34 med gennemgangen af præ-keramisk neolithicum som baggrund eller anmeldelsens vurdering af dette problem på basis af en senere diskussion med bl.a. netop denne konklusion som umiddelbar forudsætning. Indledt med den fejlagtige sidehenvisning s. 45 ff., bygget udelukkende over diskussionen dér og afsluttet med ordene »problemet lader sig kun belyse ved en betragtning af de prækeramiske agerbrugssamfund«, er anmeldelsens redegørelse for min bogs syn på dette spørgsmål totalt misvisende – og det er det eneste konkrete behandlede i anmeldelsens græske afsnit.

Jeg må fastholde, at anmeldelsen af min bog om Grækenlands tidlige forhistorie savner objektivt grundlag for sine vurderinger, idet den er affattet uafhængigt af bogens formål, kildemateriale og faktiske indhold.

INGRID STRØM

ORLA LEHMANN'S ERINDRINGER

DET gør mig ondt, at dr. Hjelholt har fundet mit indlæg vedrørende Orla Lehmanns erindringer uvenligt. Allerede i oktober 1966 gjorde jeg både ham og redaktionen opmærksom på den formentlige fejl i hans afhandling, hvilket skete i et langt brev, som jeg tror selv han fandt venligt. Jeg havde gerne set, at fejlen var blevet berigtiget af dr. H. selv, men han ønskede en debat i tidsskriftet og må da tage debattens vilkår. Det gælder også, hvad jeg nu nødes til at sige om hans bemærkninger ovfr. s. 181, hvor både indledning og slutning er karakteristiske. Slutningen med en ny insinuation om, at grev Knuth skulle have ønsket »at få L. væk fra London« (jfr. hertil min note 28 med citat af statsrådsprotokollen), indledningen med sin kredsen om L.s muligvis urigtige stavning af en fremmed diplomats navn. Jeg beklager virkelig at måtte spille tidsskriftets plads herpå, men forstår at det er nødvendigt:

Ingen vil være i tvivl om hånen i den bemærkning, hvormed en længere gennemgang af ms. (om forskellige diplomaters »ydre – og delvis indre – habitus«) slutter i afhandlingen side 615: » . . . men man kan betænke . . . « Jeg værdigede ikke dette større opmærksomhed, men medtog det blot i en opregning af forskellige henvisningers og anmærkningers ufuldstændighed eller unøjagtighed i en note. Forholdet var nemlig det, at den hånlige bemærkning om den formentlige stavfejl forekom i umiddelbar tilslutning til et citat af ms., der unøjagtigt i anm. 25 henførtes til udg. (meningen var vel, at der ligesom i anm. 22 og 24 var tale om en sammenligning). Idet jeg gjorde opmærksom herpå tilføjede jeg, hvad der er ubestridelig rigtigt, at stavfejlen ikke forekommer hverken i ms. eller udg.

Dr. H. griber nu denne lejlighed til at genoptage angrebet på L. for diplomatisk ukyndighed, og endog til at skyde mig en »kurios misforståelse« i skoene, ved at henføre den påståede stavfejl til en af de tre beretninger fra Berlin, der flygtigt berøres i afhandlingen side 614 umiddelbart forud for gennemgangen af ms., nærmere bestemt beretningen af 31. marts, der slet ikke omtales det pågældende sted. (Den anm. 21 på s. 614, hvortil der henvises, oplyser blot, hvor i U.Min.s arkiv de tre beretninger findes). Og for at gøre det helt grotesk hævdes det, at en historiker ville have forstået, at der sigtedes hertil, idet afhandlingen »ikke bygger på O.L.s memoirer, men på det samtidige kildestof«. Når side 615 beskæftigede sig med ms. (ligesom mange andre steder i afhandlingen) var det kun fordi det »tillige« var hensigten kritisk at belyse dette!

Yderligere kommentarer er vist overflødige. Dog tilrådes det eventuelle interesserede at efterse stavningen i koncepten til beretningen af 31. marts i L.s arkiv.

STIG RODE

OVENSTÅENDE, polemiske blandingsgoods har jo ingen relation til R.s, af mig som lidet sandsynlig ansete påstand om, at der har foreligget et af O. L. fuldt udarbejdet trykmanuskript til »Diplomatisk Rejse«.

H. H-T

EN »UAFHÆNGIG« GESANDT

I FORBINDELSE med min opposition ex auditorio ved doktordisputatsen den 31. januar 1969 over Finn Løkkegaards afhandling »Det danske Gesandtskab i Washington 1940–42. Henrik Kauffmann som uafhængig dansk gesandt i USA 1940–42 og hans politik vedrørende Grønland og de oplagte danske skibe i Amerika« (i det følgende forkortet og citeret saaledes: »L. s. x«), fremsættes her nogle bemærkninger og oplysninger